

HISTORIE ROTTERDAMSE DEELGEMEENTEN

Deel 7

Het pleit beslecht in het voordeel van de deelgemeenten?

In de negentiger jaren lijkt er plotseling een versnelling te zijn in het bestel. Het college besluit overal (behalve in het centrum van de stad) deelraden in te stellen, én deze te faciliteren voor een professionele uitvoering van hun taken. Hieronder een betere vergoeding voor zowel het werk van de bestuurders als de raadsleden. Tegenover een professionele uitvoering van de taken diende ook een redelijke vergoeding te staan. En de deelgemeentebesturen krijgen de beschikking over complete ambtelijke organisaties. Het lijkt er op dat het Rotterdamse bestuur er alles aan wil doen om er voor te zorgen dat er op het juiste schaalniveau besluitvorming kan plaatsvinden over Rotterdamse problematiek.

Op basis van de nota 'Deelgemeenten in de jaren '90' besloot de gemeenteraad op 12 april 1990 tot integrale invoering van het deelgemeentebestel in de gehele stad met uitzondering van het stadscentrum (Verzameling 1990, nr. 80).

Als gevolg hiervan werd Kralingen nu Kralingen-Crooswijk door uitbreiding met de wijken Nieuw-Crooswijk, Oud-Crooswijk en Rubroek. Centrum-Noord werd Noord en kreeg de wijken Agniesebuurt en Oude Noorden er bij, en op Zuid werd IJsselmonde uitgebreid met de wijk. Om het geheel af te ronden moesten er in West en op Zuid nog twee deelgemeenten bij komen.

In het voorjaar van 1991 werden ook de volgende stappen gezet op het vlak van de vergoedingen van de deelraadsleden, een kwestie die al wat langer speelde. Indien de deelgemeentebesturen de hen toegedachte taken op professionele wijze uit moeten voeren, dan diende ook de vergoedingenstructuur daartoe aangepast te worden. In eerste instantie regelde de raad een verbeterde vergoeding voor de leden van de dagelijkse besturen van de deelgemeenten, maar er werd ook aangedrongen op een betere regeling voor de deelraadsleden.

In september van 1991 kwam het college onder de titel 'De laatste ronde' met een groot aantal voorstellen ter uitwerking van de besluitvorming van april 1990. Ter toelichting op deze voorstellen werd gewezen op het feit dat Rotterdam in de daaropvolgende jaren voor een aantal keuzes en strategische beslissingen stond die van het allergegrootste belang zouden zijn voor de bestuurlijke organisatie van de stad en de regio. Duidelijk was immers dat de schaal en de omvang van Rotterdam voor een aantal problemen te klein, en voor andere taken weer te groot was. Er zou binnen afzienbare tijd sprake zijn van een herschikking van verantwoordelijkheden en taken zowel op binnengemeentelijk als op intergemeentelijk niveau. In algemene zin moest in de daaropvolgende periode de vraag beantwoord worden hoe in het kader van de regiovorming de relatie met de omliggende gemeenten vormgegeven moest worden. Tegelijkertijd was het proces van binnengemeentelijke decentralisatie in volle gang, gelet op het besluit van april van het voorgaande jaar.

De ontwikkelingen van het Rotterdamse model van binnengemeentelijke decentralisatie hadden volgens het college geleid tot een drietal herkenbare, bestuurlijke kernfuncties van de deelgemeenten:

1. De beleidsontwikkeling en bepaling voor het eigen gebied, voor een toenemend aantal beleidsterreinen.
2. Uitvoering van beleid, met name daar waar het de directe dienstverlening aan burgers betreft.
3. Het onderhouden en ontwikkelen van contacten met (organisaties van) burgers, het maatschappelijk middenveld.

Met betrekking tot dat laatste werd nu de erkenningsbevoegdheid en financiering van de bewonersorganisaties overgeheveld naar de deelgemeenten. In feite werden de deelgemeenten de uitvoerders van de hierboven genoemde nota uit 1984 over de bewonersorganisaties.

De kern van de Rotterdamse binnengemeentelijke decentralisatie werd, zo herhaalde deze nota nog maar eens, gevormd door het complementair bestuur, dat wil zeggen de samenwerking van de besturen en de bundeling van de bestuurlijke energie, waardoor de eenheid en de samenhang in de

stad gewaarborgd bleef. De nadruk lag op een kwalitatief hoogwaardig eindresultaat en niet op de deling. Efficiëntie en effectiviteit in samenhang met de optimale schaal voor de aanpak van bepaalde problemen waren belangrijke aspecten.

In dat kader deed het college ook nieuwe voorstellen met betrekking tot de vergoedingen van de deelraadsleden. Hierover was inmiddels een akkoord gesloten met de provincie, dat het mogelijk maakte om de deelraadsleden voortaan een jaarlijkse vaste vergoeding en een tegemoetkoming in de kosten te geven, in plaats van de tot dan toe gebruikelijke presentiegelden.

Met betrekking tot het deelgemeentefonds tenslotte werden uiteindelijk in 1992 nadere spelregels vastgesteld met betrekking tot de voeding van dat fonds (Verz. 1992, nr. 166), het zogenaamde 'Voedingskader'.

Rond deze periode in de negentiger jaren lijkt het pleit beslecht, de vraag óf er een bestuur op decentraal niveau moest zijn, is bevestigend beantwoord. In het vervolg gaat men zich richten op vragen rond de invulling van dat niveau. De oorspronkelijke participatiegedachte krijgt door de directe relatie die de deelgemeentebesturen krijgen met de bewonersorganisaties een andere invulling. Ten aanzien van de grenzen wordt nu voor grotere verbanden gekozen die zich beter verhouden tot de overgedragen bevoegdheden. De verhouding tussen 'centraal' en 'decentraal' wordt als complementair gezien: elkaar aanvullend, hetgeen automatisch een zekere erkenning inhoudt van een eigen bevoegdheidsfeer op decentraal niveau en overigens ook leidt tot een zekere overlap tussen beide niveaus. De aansturing van diensten is gelet op de gestage uitbreiding van de bevoegdheden en taken een steeds groter punt van zorg. De 'gedwongen winkelnering' wordt in dit verband als steeds klemmender ervaren door de deelgemeenten. De deelgemeentebesturen worden door een min of meer complete ambtelijke organisatie ondersteund, waarbij het personeel in eerste instantie nog geheel in dienst is van 'de Coölsingel', en in latere jaren ook 'eigen personeel' wordt aangesteld.